

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36015159	Chan do Monte	Marín	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IFC	Informática e comunicacións	CMIFC01	Sistemas microinformáticos e redes	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0230	Empresa e iniciativa emprendedora	2022/2023	2	53	63

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	NURIA PATIÑO VIEITES
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O longo dos bloques temáticos procederemos o estudo de distintos aspectos que teñen incidencia e serán de utilidade para o alumno que no futuro faga uso da súa iniciativa emprendedora e proceda a creación do seu propio negocio ou empresa. Por iso e necesario que conte cunha formación empresarial que lle facilite o éxito. O tipo de negocio que se sole crear na nosa zona está constituído fundamentalmente por microempresas de carácter normalmente familiar. Incidirase nas exposicións na aula desta característica.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A iniciativa emprendedora.	A empresa. O espírito emprendedor. O plan de recursos humans. A idea de negocio.	3	20
2	Empresa e contorno.	A localización empresarial. O entorno. A cultura empresarial. A responsabilidade social corporativa. Clases de empresas. Localización. Requisitos de persoa empresaria. O plan de produción. O aprovisionamento. <i>Valoración de existencias. Procesos básicos. O marketing. Investigacións de mercado</i>	10	20
3	Creación e posta en marcha. Valoración da IDEA. O plan de empresa	Valoración da IDEA. Estudo do Plan de empresa. Formas xurídicas. Responsabilidade legal do empresario. Proceso de constitución, legalización e posta en marcha. Vías de asesoramento. Axudas e subvencións. Plan de empresa.	25	30
4	Función administrativa. Investimento e financiación. Nocións básicas de contabilidade e fiscalidade.	Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento. Nocións básicas de contabilidade e fiscalidade. Plan financeiro. Documentos administrativos e de pagamento. Elaboración da documentación administrativo-financieira.	25	30

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A iniciativa emprendedora.	3

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor, identifica as capacidades asociadas a el e define ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora.
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector da informática.
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e creatividade, e pola súa factibilidade.
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito da informática, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial.
CA1.8 Analízase a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.

4.1.e) Contidos

Contidos
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de informática: materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.
Cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia. Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
Actuación das persoas emprendedoras no sector da informática.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Ideas emprendedoras. Fontes de ideas: maduración e avaliación.
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, a súa estrutura e a súa aplicación no ámbito da informática.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Empresa e contorno.	10

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, logo da análise da relación entre empresa e contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos, e dos valores culturais e éticos.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.
CA2.2 Analizouse o impacto da actividade empresarial no medio e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.
CA2.3 Identifícaronse os principais compoñentes do contorno xeral da empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico.
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de informática en función da súa posible localización.
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada coa informática, e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.
CA2.8 Identifícaronse, en empresas de informática, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.
CA2.11 Describíronse as actividades e os procesos básicos dunha empresa de informática, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.

4.2.e) Contidos

Contidos
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
Análise do contorno xeral dunha pequena ou dunha mediana empresa de informática: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contorno específico dunha pequena ou dunha mediana empresa de informática: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
Localización da empresa.
A persoa empresaria. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.
Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.
Cultura empresarial; comunicación e imaxe corporativas.

Contidos

Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.

Descrición dos elementos e das estratexias do plan de produción e do plan de márketing.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Creación e posta en marcha. Valoración da IDEA. O plan de empresa	25

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e a súa posta en marcha.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cumpran para desenvolver a actividade empresarial.
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa, con determinación das vantaxes e das desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector da informática.
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.
CA3.6 Identificáronse os trámites esixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.
CA3.7 Identificáronse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou unha mediana empresa.
CA3.8 Analizáronse as axudas e as subvencións para a creación e a posta en marcha de empresas de informática, tendo en conta a súa localización.
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.

4.3.e) Contidos

Contidos
Formas xurídicas das empresas.
Responsabilidade legal da persoa empresaria.
Fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial, así como para a súa posta en marcha.
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de informática.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Función administrativa. Investimento e financiación. Nocións básicas de contabilidade e fiscalidade.	25

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou unha mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
CA4.2 Describíronse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resumos anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada coa informática, con diferenciación dos tipos de impostos no calendario fiscal (liquidacións trimes).
CA4.4 Formalizouse con corrección a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena ou unha mediana empresa de informática, mediante procesos
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro, e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.

4.4.e) Contidos

Contidos
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena ou dunha mediana empresa no sector de informática.
Concepto de contabilidade e nocións básicas: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de informática: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMO ESIXIBLES

Co fin de garantir o dereito do alumnado a que o seu rendemento escolar sexa avaliado con plena obxectividade, no desenvolvemento das unidades didácticas desta programación recolléronse os criterios de avaliación que serán aplicados para evidenciar a adquisición das capacidades establecidas do currículo.

Serán mínimos esixibles os recollidos nesta programación no apartado "4C. Axustar avaliación", que aparecen recollidos na descrición de cada unha das UD.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A cualificación outorgada na primeira e segunda avaliación parcial será un resultado numérico, en base dez e sen decimais. Para a obtención de tal resultado determinarase, en primeiro lugar, a cualificación de cada unidade didáctica, isto farase aplicando aos instrumentos de avaliación especificados en cada unidade o peso na cualificación que para cada un deles aparece asignado. Seguidamente, determinarase a cualificación da avaliación parcial tendo en conta o peso que proporcionalmente lle corresponde a cada unidade didáctica, tendo en conta para establecer tal proporción unicamente as probas cualificables efectivamente desenvolvidas no transcurso da correspondente avaliación parcial. Se no cómputo do trimestre correspondente a cualificación obtida fose inferior a cinco puntos, a avaliación considerárase suspensa e procederase á súa recuperación nas datas legalmente establecidas para tal fin.

A cualificación outorgada na terceira avaliación parcial será un número en base dez e sen decimais. Para a obtención de tal resultado determinarase, en primeiro lugar, a cualificación de cada unidade didáctica, isto farase aplicando aos instrumentos de avaliación especificados en cada unidade o peso na cualificación que para cada un deles aparece asignado. Se o resultado calculado segundo o procedemento anterior é inferior a cinco, a avaliación está suspensa e procederase á súa recuperación nas datas legalmente establecidas para tal fin.

- No caso de que tódalas avaliacións consten superadas, cunha cualificación igual ou maior que cinco, determinarase a cualificación da terceira avaliación parcial tendo en conta o peso que proporcionalmente corresponde a cada unidade didáctica no conxunto do módulo formativo. A devandita cualificación coincidirá coa indicada na avaliación final.

- No caso de non superar algunha avaliación parcial, a cualificación outorgada na terceira avaliación será de catro puntos ou a inferior correspondente.

*Porcentaxe de cualificación das UD's:

UD1 5%

UD2 15%

UD3 40%

UD4 40%

A TER EN CONTA

- De xeito específico, a cualificación de cada unha das seis unidades didácticas será cualificada de 0 a 10 puntos, informando en cada momento a cualificación máxima de cada unha das partes que a compoñen.

- A cualificación trimestral exprésase de xeito ponderado en resultado de 1 a 10 puntos, tomando como referencia a cualificación dunha puntuación igual ou superior a 5 puntos para a súa superación, de obter menor puntuación, a docente proporcionará instrucións e material suficiente para proceder coa recuperación correspondente, detallada no seguinte apartado.

- No caso de establecerse prazos de entrega, será preciso entregar a documentación requirida dentro das marxes establecidos, de caso contrario, a cualificación será igual a 0 puntos (salvo causa documentalmente xustificada). Do mesmo xeito, no caso de celebrarse probas, a non asistencia inxustificada conlevará unha puntuación igual a 0 puntos. A xustificación da ausencia valorárase e establecerase, na medida do posible, unha data

alternativa.

- Si se detectan accións fraudulentas ou documentos plaxiados por parte do alumnado, a cualificación outorgada será de 0 puntos na proba correspondente.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Ao alumnado que non supere algunha avaliación parcial, daránselle as orientacións e apoios necesarios coa fin de superala, tendo en conta para iso os contidos mínimos esixibles e os instrumentos de avaliación asociados.

As actividades de recuperación ao longo do curso levaranse a cabo da seguinte forma:

-Entrega de material de traballo específico na aula, para o alumnado que o precise e/ou instrucións pertinentes.

-Comentario e análise do material de recuperación entregado polo alumnado, e resolución de dúbidas.

-Probas de recuperación, similares ás non superadas na avaliación, no periodo de recuperación establecido polo centro.

Ditas probas puntuaranse ata 10 puntos, debendo obter por parte do alumnado un 5 como mínimo para considerarse superada.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perdeu o dereito á avaliación continua por superar o 10% das faltas de asistencia neste módulo, realizará unha proba de avaliación de toda a materia, que versará sobre os contidos mínimos, e que se calificará cun máximo de 10 puntos. Será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 para superar dita proba e polo tanto o módulo. A cualificación correspondente a cada apartado da proba sinalarase no documento.

A data de realización será no mes de xuño, segundo o calendario que se acorde nas Reunión do Departamento correspondente.

O alumnado será convocado coa antelación suficiente, a través dos diferentes medios de publicación que posúe o centro de estudos.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Para a avaliación do desenvolvemento desta programación, así como da propia práctica docente, seguirase o seguinte procedemento:

1. Recollida sistemática de información sobre as tarefas docentes que figuran nas actividades das distintas unidades didácticas, que permita o autocontrol do axeitado ritmo de desenvolvemento das actividades programadas.

2. Ao longo do curso, realizarase o seguimento e control da programación nas reunións de equipo docente e mediante a aplicación programacións, coa fin de poder adoptar as medidas correctoras oportunas, se fose o caso.

- Enquisas ao alumnado despois de cada avaliación.

- Memoria de fin de curso segundo modelo correspondente da Consellería, no que amáis de recoller os contidos oportunos, incluíranse segundo proceda, as propostas de mellora cara o seguinte curso académico.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Durante as primeiras sesións do curso académico, realizarase unha proba de avaliación inicial para tratar de determinar se as competencias previas do alumnado son suficientes para cursar o módulo ou se habería quen podería precisar algún tipo de reforzo previo. Esta proba de avaliación inicial constará de preguntas curtas. Dita proba non constituirá obxecto de calificación.

Con esta proba de avaliación tratarase de evidenciar a posesión ou non das competencias iniciais requiridas, a través dos resultados ou produtos

que serían esperables de se posuír os coñecementos e destrezas agardados.

Durante a sesión de reunión da avaliación inicial, poranse en común aqueles aspectos que o profesorado considere do alumnado, obtidos da observación dos procedementos e destrezas derivados da toma de contacto e avaliación inicial realizada.

No caso de seren detectadas posibles necesidades de apoio educativo, poranse en marcha medidas ordinarias ou extraordinarias de atención á diversidade, segundo proceda en cada caso concreto, asesorados polo Departamento de Orientación.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

A nivel individual, indicaráselle ao alumnado as mellores medidas que poidan reforzar e deste modo chegar a superar o módulo.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A finalidade da educación é o desenvolvemento integral do alumnado. Isto supón atender non só ás capacidades cognitivas ou intelectuais dos alumnos senón tamén ás súas capacidades afectivas, motrices, de relación interpersonal e de inserción e actuación social. Os temas transversais deben contribuír especialmente á educación en valores morais e cívicos do alumnado.

Son considerados temas transversais:

- Educación moral e cívica.
- Educación para a paz.
- Educación para a igualdade de oportunidades de ambos sexos.
- Educación ambiental.
- Educación para a saúde.
- Educación vial.
- Educación do consumidor.
- Educación para o desenvolvemento.
- Educación para o uso das novas tecnoloxías da información e a comunicación.

Os temas transversais estarán presentes durante o desenvolvemento deste módulo mediante a concienciación do alumnado para evitar discriminacións entre eles, intentado eliminar roles asignados tradicionalmente a un ou a outro sexo, potenciando a aceptación por parte de todos e respectando as ideas dos demais; ou fomentando actitudes críticas ante o seu papel de consumidores de servizos públicos e privados. Utilizaranse debates fundamentados en temas de actualidade relacionados co módulo e cos temas transversais citados.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Realizaranse as actividades complementarias e extraescolares propostas polo Departamento, que serán incluídas posteriormente no seguimento da programación correspondente

10. Outros apartados

10.1) Publicidade do presente documento

Na presentación do módulo profesional ao alumnado ao comezo de curso, facilitaráselle toda a información precisa sobre a finalidade do módulo, as unidades didácticas que o compoñen, a metodoloxía a empregar ao longo das sesións e os criterios de cualificación correspondentes. Do mesmo xeito, informaráselle sobre a posibilidade de acceder ao presente documento, que estará á disposición do alumnado da páxina web no centro así como na aula virtual do módulo correspondente